

p/a Inspraakorgaan Turken
Maliebaan 13
3581 CB Utrecht

030-2343625
info@iot.nl

De minister voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Mr. dr. L.F. Asscher
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

Utrecht, 2 september 2013

Ons kenmerk: 21-13HZ.HS

Mijnheer de minister,

Graag wenden het Samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders (SMN), de Turkse Ouderenfederatie (TOF), de Marokkaanse Ouderen Bond in Nederland (Mobin) en het Inspraakorgaan Turken (IOT) zich tot u naar aanleiding van de uitspraak van de rechtbank Amsterdam van 22 augustus 2013 (ECLI:NL:RBAMS:2013:5315) inzake het woonlandbeginsel in de Algemene Nabestaandenwet (Anw). Wij doen een dringend beroep op u om geen verweer in hoger beroep tegen deze uitspraak te voeren, de uitspraak zo spoedig mogelijk op alle gedupeerden van toepassing te doen zijn en hen met terugwerkende kracht in hun rechten te herstellen.

In de eerste plaats is voor ons de pertinente onrechtvaardigheid van de korting op de Anw een belangrijk argument om deze maatregel ongedaan te maken. Ter toelichting het volgende.

De Anw-gerechtigden zijn te onderscheiden in verschillende groepen.

- Een klein deel had al een Anw-uitkering voor vertrek uit Nederland. Zij hebben op grond van de hoogte van hun Anw-uitkering de afweging gemaakt om terug te keren naar het land van herkomst, bijgevolg hun verblijfsrecht in Nederland op te geven en daarmee de mogelijkheid om terug te vallen op de bijstand.
- Een ander deel betreft vrouwen die samen met hun WAO-gerechtigde partner zijn geremigreerd en vrouwen van arbeidsongeschikten die zelf niet in Nederland hebben gewoond. In beide gevallen ontstond het recht op Anw na het overlijden van de WAO-gerechtigde partner. Ook voor die WAO-ers geldt dat zij hun beslissing tot remigratie hebben genomen op basis van de geldende regelgeving in de overtuiging en het vertrouwen dat hun nabestaanden verzorgd zouden achterblijven indien zij zouden komen te overlijden.

Voor alle Anw-ers geldt dat zij vanwege de toepassing van het woonlandbeginsel te maken hebben met een onvoorziene en rigoureuze verlaging van hun inkomen. Velen van hen zijn als gevolg van die forse korting in grote problemen gekomen voor wat betreft bijvoorbeeld huisvesting en gezondheidszorg. Ouderen die de sociale contacten waarvan zij afhankelijk zijn in de stad hebben,

kunnen niet zomaar naar een dorp verhuizen, omdat het leven daar goedkoper is. Wie voor zijn gezondheid een bepaalde behandeling krijgt, kan daar niet mee stoppen. Weliswaar was sprake van een overgangstermijn van een half jaar, maar omdat het in overgrote meerderheid gaat om vrouwen op gevorderde leeftijd, heeft de overgangstermijn geen enkel soelaas geboden. Men kan van ouderen en/of arbeidsongeschikten immer niet verwachten dat zij andere inkomstenbronnen genereren.

Ten tweede gaat het om een zeer kleine groep (2.123 in de verdragslanden), voor wie de ingreep buitengewoon hardvochtig is. Wij willen dat illustreren aan de hand van een tweetal voorbeelden.

Mevrouw S. is 63 jaar oud en woonachtig in de stad Berkane. Haar man heeft lange tijd in Nederland gewerkt en is ook in Nederland gestorven. Zelf heeft ze nooit in Nederland gewoond. Mevrouw S. lijdt aan reuma. De ziektekostenverzekering vergoed 70% van de behandelkosten. Na de korting op grond van het woonlandbeginsel bedraagt haar uitkering 7.440 dirham. Na aftrek van de hypotheekaflossing en de medische kosten houdt mevrouw S. 400 dirham over om van te leven.

Ook wendde zich de zoon van een drieënzeventig jarige weduwe Y. uit Izmir tot ons. Zijn moeder heeft jarenlang in Nederland gewoond. Kort na hun terugkeer naar Turkije is zijn vader overleden. De uitkering die haar restte na de korting vanwege het woonlandbeginsel was precies genoeg voor de huur die ze betaalde en voor haar zorgkosten. Om goedkoper te gaan wonen zou ze moeten verhuizen naar haar geboortedorp. Haar kinderen wonen evenwel allemaal ook in Izmir.

Ten derde wijzen wij er op dat het aantal Anw'ers sterk daalt en dat er geen nieuwe gevallen bij komen vanwege inmiddels aangepaste wetgeving. De beoogde bezuiniging wordt dus vanzelf gerealiseerd, zij het in een lager tempo dan door de regering beoogd.

Ten vijfde gaat het voor de Nederlandse overheid om een slechts zeer gering belang. De totale besparing op de Anw voor Turkije en Marokko (de landen met veruit het grootste aantal uitkeringsgerechtigden) bedroeg slechts 2,8 miljoen.

Tot slot is ons inziens een hoger beroep volkomen kansloos. Alle ter zake het internationale sociale zekerheidsrecht deskundige wetenschappers hebben tijdens de parlementaire behandeling van de wet doen weten dat het woonlandbeginsel in strijd is met de geldende verdragen. De Rechtbank Amsterdam heeft dit in haar uitspraak d.d. 22 augustus 2013 ondubbelzinnig bevestigd. Door verder te procederen krijgt de staat te maken met buitenproportionele proceskosten, uitvoeringskosten en rentelasten.

Om al deze redenen is het ons inziens tegenover de gedupeerden zeer onredelijk hen nog langer in onzekerheid te laten door hoger beroep aan te tekenen tegen de uitspraak van de Rechtbank Amsterdam.

Wij hopen en vertrouwen er dan ook op dat u gehoor geeft aan onze oproep.

Graag zijn wij bereid om ons standpunt zoals hierboven weergegeven in een gesprek nader toe te lichten.

hoogachtend,
mede namens,

Aissa Zanzen (voorzitter SMN)
Sabri Kenan Bağcı (voorzitter TOF)
Bouchaib Saadane (voorzitter Mobin)

Emre Ünver (voorzitter IOT)